

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

KIRJALLINEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSESTÄ 55/2021 VP LAEIKSI SÄHKÖISEN VIESTINNÄN PALVELUISTA ANNETUN LAIN 3 JA 351 §:N JA TIETOYHTEISKUNTAKAAREN MUUTTAMISESTA JA VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA ANNETUN LAIN VOIMAANTULOSÄÄNNÖKSEN MUUTTAMISESTA

Kuluttajaliitto- Konsumentförbundet ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä liikenne- ja viestintävaliokunnalle ja esittää seuraavaa:

Nyt käsillä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan lakitekniisiä muutoksia, joilla jatkettaisiin kolmen väliaikaisen säännöksen voimassaoloa kolmella vuodella. Säännökset koskevat välitystiedon määritelmää, radioviestinnän luottamuksellisuutta ja puhelinliittymien puhelinmarkkinointikieltoa.

Välitystiedon määritelmä ja radioviestinnän luottamuksellisuus: Liikenne- ja viestintäviraston mukaan nyt voimassaoleva määräaikaissääntely ei ole heikentänyt yksityisyyden suojaa tai viestinnän luottamuksellisuutta. Kuluttajaliiton käsityksen mukaan muutokset eivät ole vaikuttaneet kuluttajien yksityisyyteen eikä näin ollen Kuluttajaliitolla ei ole asiasta lausuttavaa.

Puhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto: Ennen puhelinliittymien puhelinmarkkinointikieltoa kuluttajat joutuivat kärsimään epäterveestä kilpailusta markkinoilla, kun puhelinliittymiä markkinointiin kuluttajille puhelimitse häiritsevissä määrin. Väliaikaisella sääntelyllä on ollut positiivisia vaikutuksia kuluttajiin kohdistuvaan markkinointiin, eikä Kuluttajaliittoon ole tänä aikana tullut yhteydenottoja kuluttajilta aiheeseen liittyen. Kuluttajaliitto yhtyy kuluttaja-asiamiehen arvioon, että puhelinmyyntikielto on rauhoittanut markkinoita, ja jotta ei palattaisi sääntelyä aiempaan tilaan, **Kuluttajaliitto kannattaa väliaikaisen säännöksen voimassaolon jatkamista.**

Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan nyt tehtävä sektorikohtainen ja väliaikainen sääntely tulisi kuitenkin korvata ottamalla käyttöön kaikkea puhelinmyyntiä koskeva tiukempi sääntely. Sekä Kuluttajaliiton että kilpailu- ja kuluttajaviranomaisen tekemien selvitysten mukaan kuluttajat eivät halua vastaanottaa puhelinmyyntiä ja koko myyntitapa koetaan häiritseväksi. Kuluttajaliiton syksyllä 2020 toteuttaman kyselytutkimuksen (n 1047) mukaan 56 % vastanneista luonnehti vastaanottamaansa puhelinmarkkinointia häiritseväksi ja vain 17 % koki puhelinmyynnin asialliseksi. Kuluttajilla ei tällä hetkellä ole yhtäkään täysin vedenpitävää keinoa estää heihin kohdistuvaa puhelinmyyntiä. **Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan parhaiten kuluttajia suojaisi niin sanottu opt-in -malli, jossa vaadittaisiin, että kuluttaja aktiivisesti hyväksyisi itseensä kohdistuvan puhelinmyynnin.** Näin toimitaan jo sähköpostin ja tekstiviestien kohdalla. **Lisäksi olisi syytä harkita vielä erillisen kirjallisen vahvistuksen käyttöönottoa puhelinmyynnin yhteyteen,** jolloin kuluttajalle jäisi enemmän harkinta-aikaa sekä mahdollisuus saada puhelimessa sovitut asiat kirjallisessa muodossa.

Kaikkea puhelinmyyntiä koskevan sääntelyn kautta kuluttajien kohtaamat puhelinmyynnin ongelmat voitaisiin ratkaista kokonaisuutena. **Kuitenkin niin kauan, kun puhelinmyyntiä ei säännellä tiukemmin kokonaisuutena on perusteltua, että puhelinliittymien puhelinmyynnistä säännellään erikseen hallituksen esityksen mukaisesti.**

Helsingissä 4.5.2021

Tiina Vyyryläinen

Vaikuttamistyön päällikkö, OTK